



Kennis
voor
Klimaat

ORAS
Veenweidegebieden



Veenweiden in
Nederland

Klimaat
effecten

Adaptatie
maatregelen

Adaptatie
strategieën

Kennis voor Regionale Adaptatiestrategieën in veenweidegebieden - een digitale handleiding -

Cees Kwakernaak, Alterra
Jos Verhoeven, Universiteit Utrecht / KNW
Fokke de Jong, Alterra / Kennis voor Klimaat



Ondiepe wateren en
veenweidegebieden

Inhoud

1. Waarom klimaatadaptatie in veenweiden?
2. Waarom een digitale handleiding?
3. Wat en wie willen we ermee bereiken?
4. Kennismaking met de website

Waarom klimaatadaptatie in veenweiden?

- Toename wateroverlast en watertekort
- Versnelling van veenoxidatie →
 - versnelling maaiveldddaling
 - toename CO₂-emissie
 - toename uitspoeling van nutriënten
 - toename kosten aan woningen, infrastructuur en hoogwatervoorzieningen
 - toename hoogteverschillen moerassen ↔ polders
 - versneld verdwijnen van de veenbodem als drager van veenweidegebieden

Toename watertekort



Toename neerslagtekort in de zomer (2050)



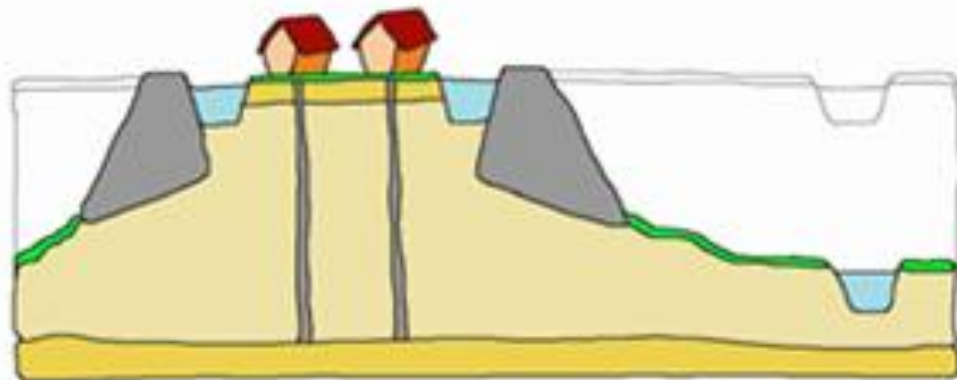
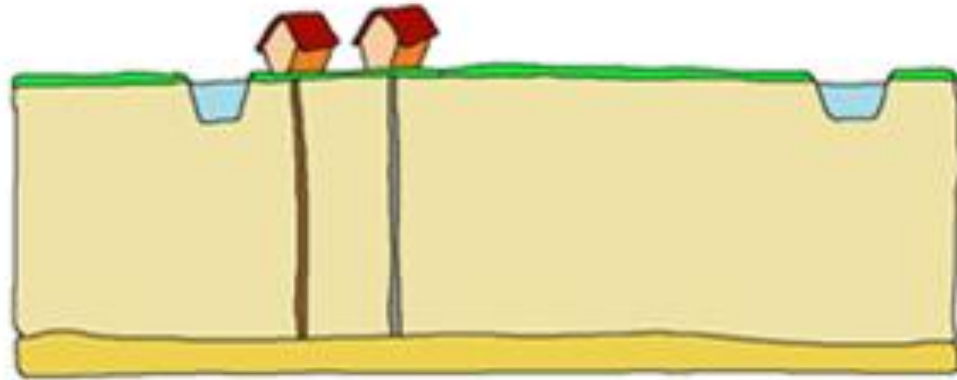
Neerslagtekort = neerslag - verdamping

	1906-2000	G	G+	W	W+
gemiddeld neerslag tekort (mm)	144	151	179	158	220

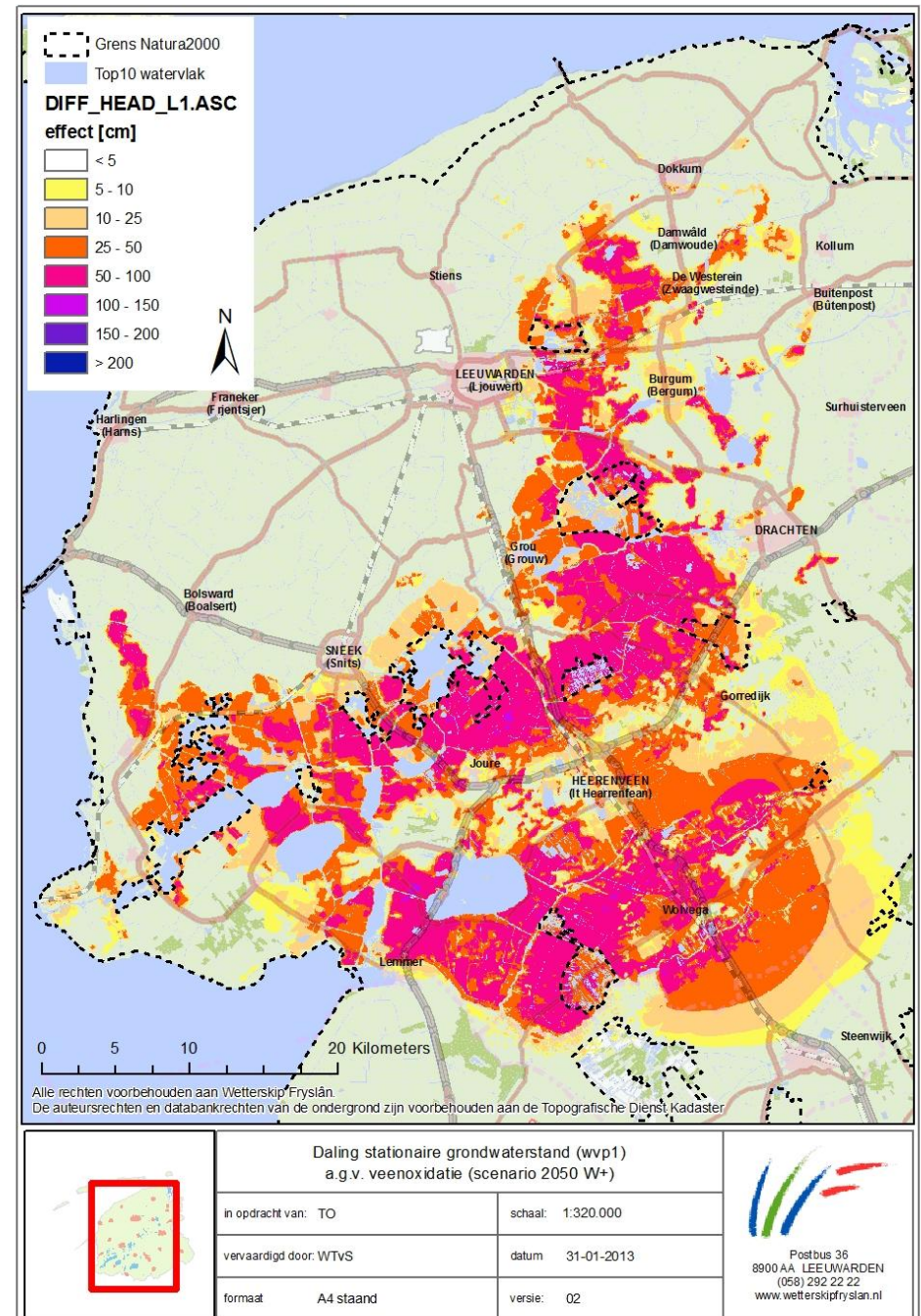


- * Droogte 1976 komt 1:10 jaar voor bij W+
- * GLG daalt (ca. 15 cm bij W+ in 2050)
- * Snellere veenoxidatie: +70%

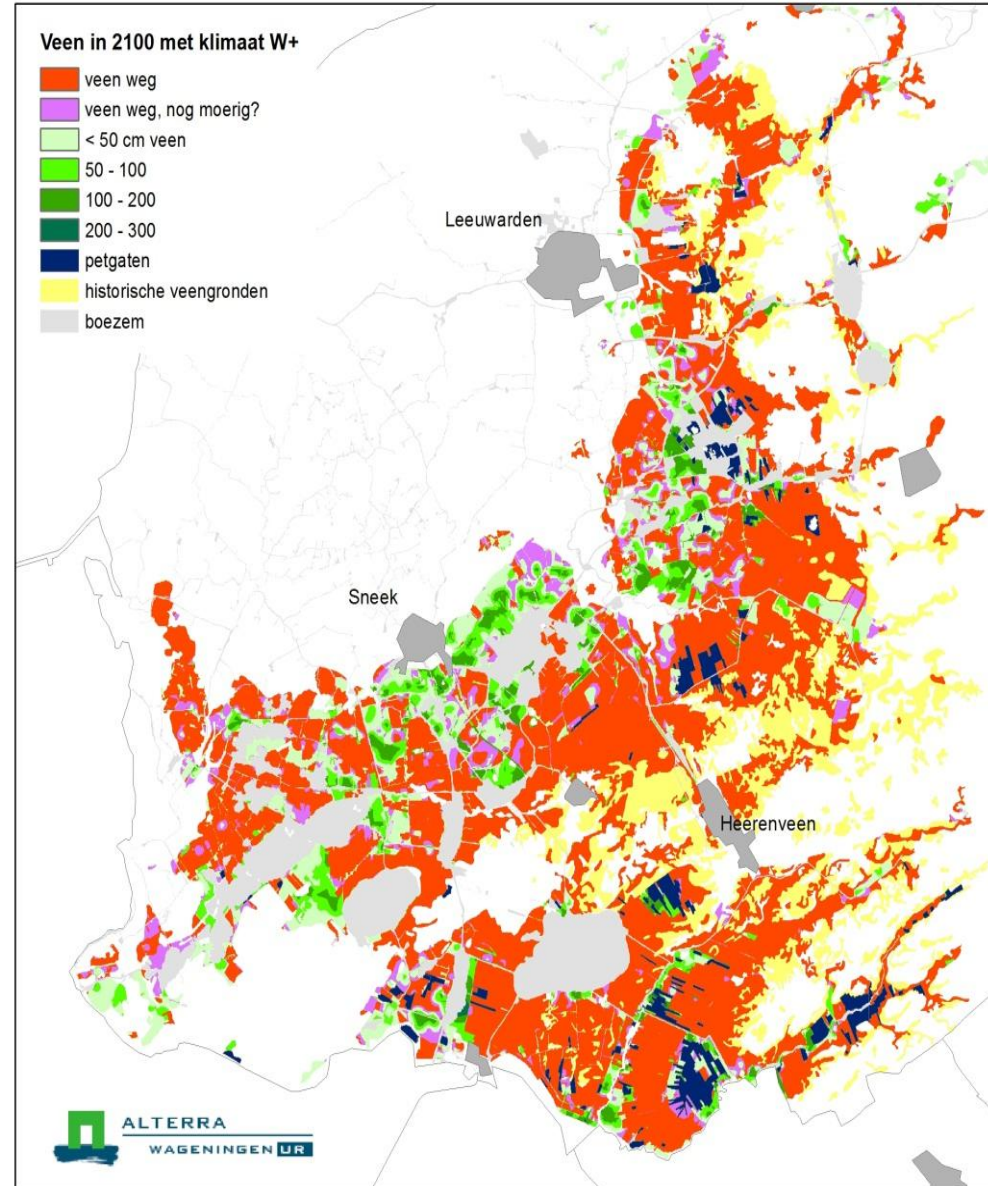
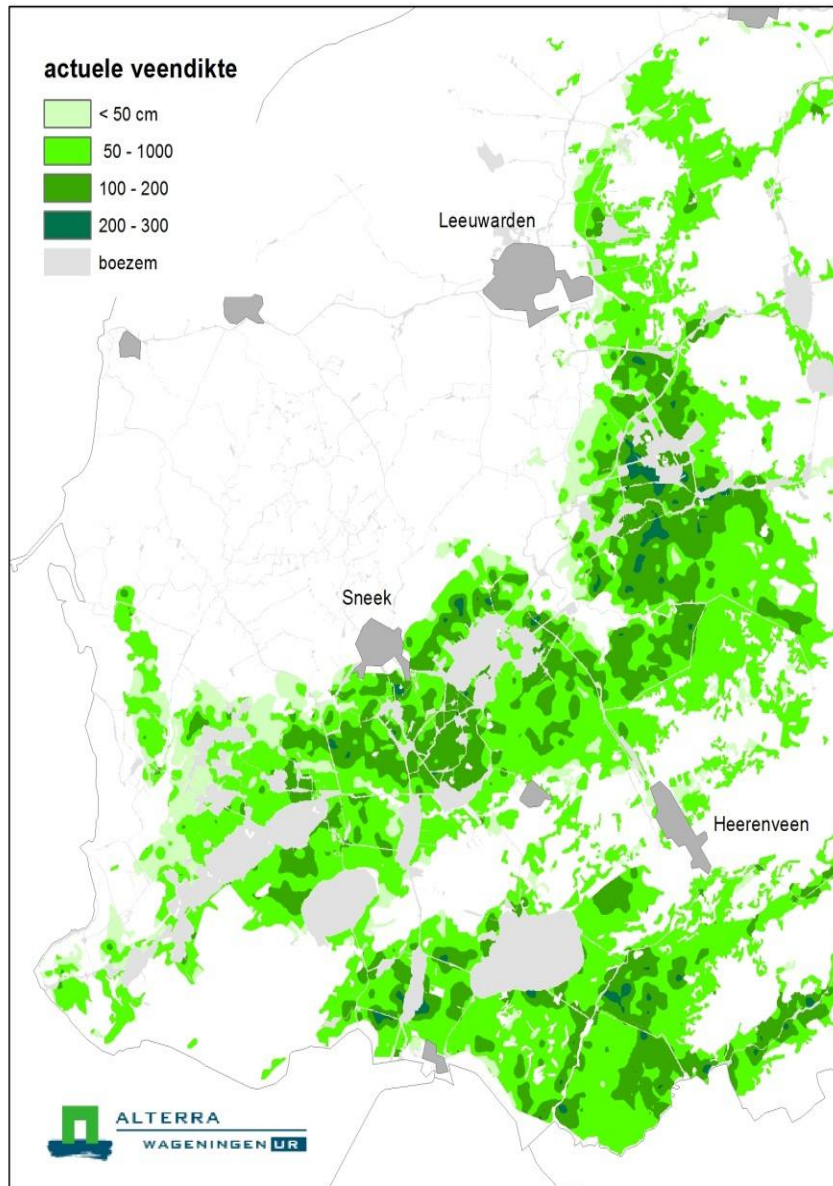
Bodemdaling bebouwd - onbebouwd



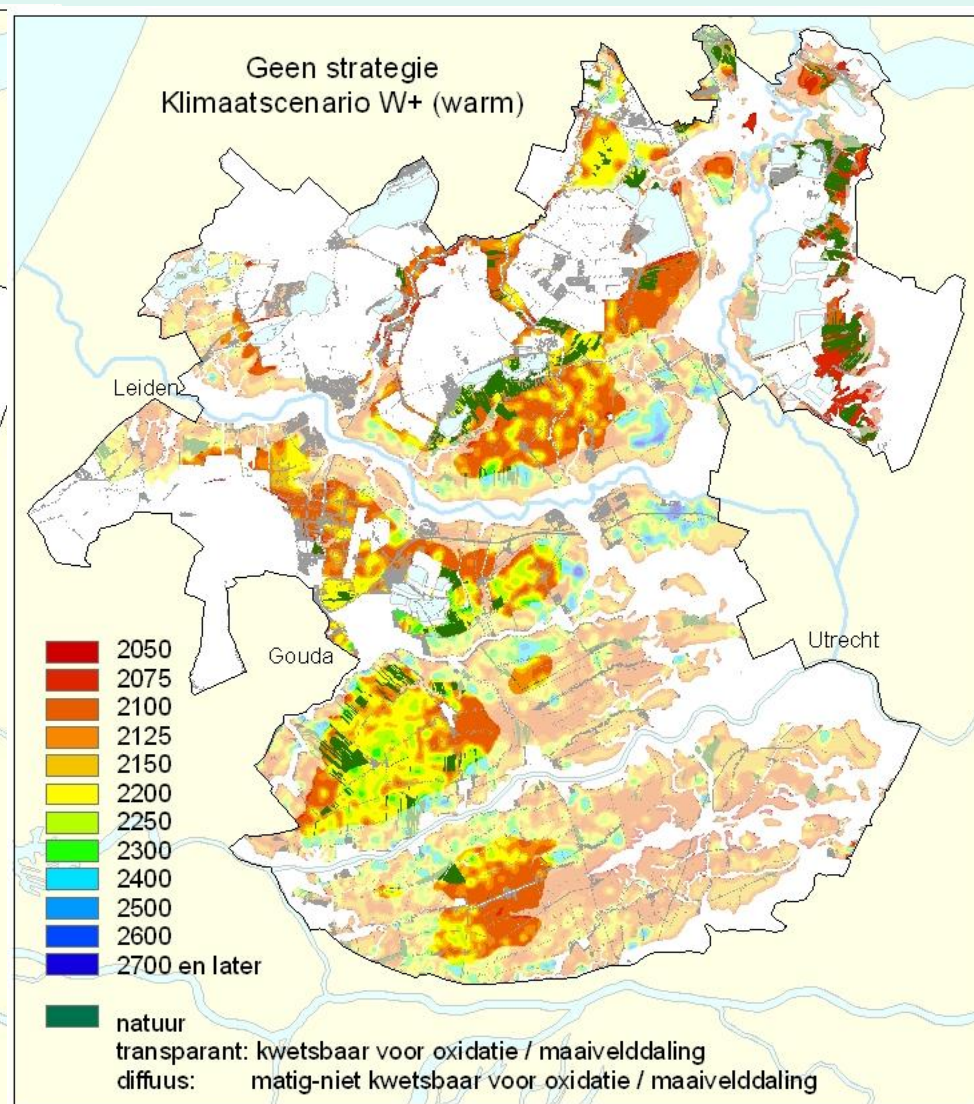
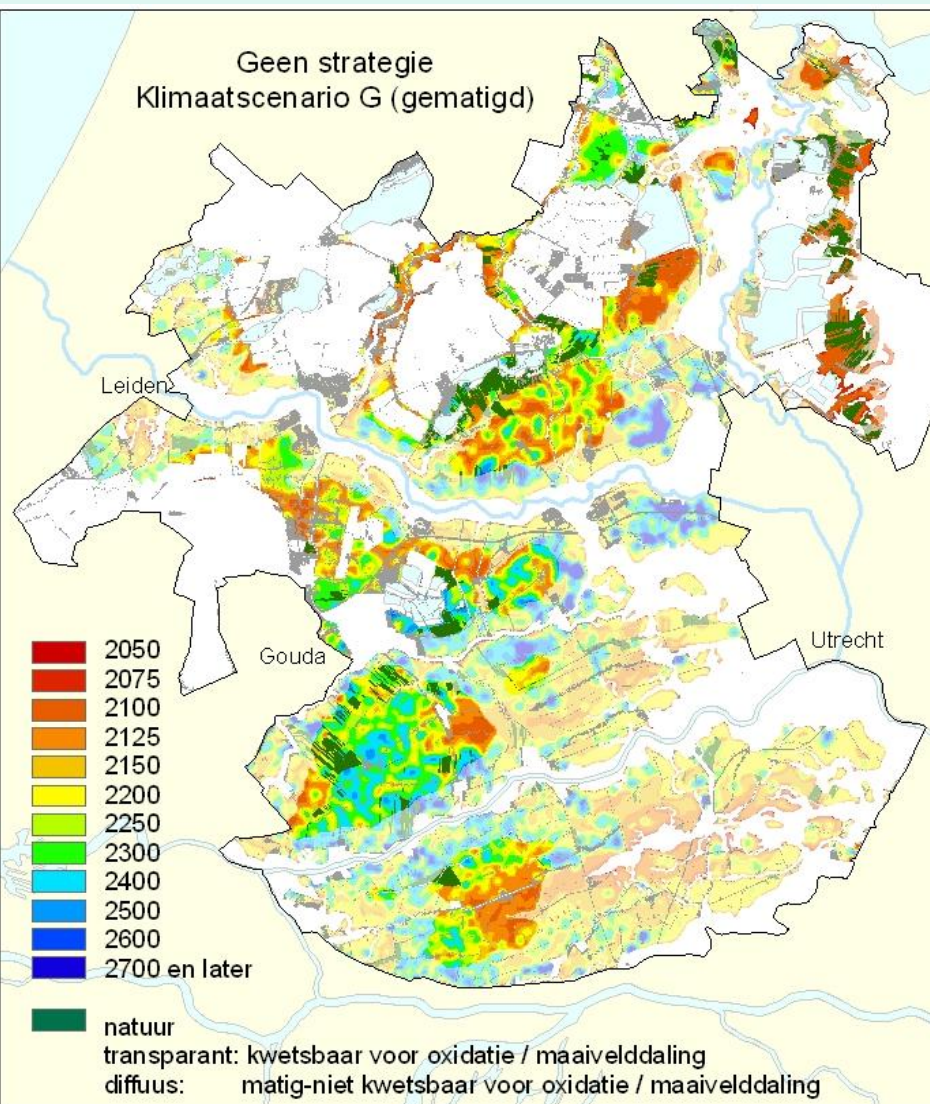
Daling grondwater Friese veenweiden (W+ 2050)



Verdwijnen Friese veenbodem (W+ 2100)



Verdwijnen veenbodem Groene Hart (G/W+)



Waarom een handleiding?

Veengebieden verschillen in:

- bodemeigenschappen
- drooglegging
- aard en intensiteit van gebruik
- natuurwaarden
- toekomstperspectief

Klimaatadaptatie is maatwerk!

Waarom een handleiding?

Hoe kies je nu een adaptatiestrategie?

1. Kennis over het gebied
2. Kennis over klimaateffecten
3. Kennis over effectieve maatregelen
4. Koppeling met andere opgaven en ontwikkelingen

Waarom een digitale handleiding?

Hoe breng je nu alle kennis goed bij elkaar?



Waarom een *digitale* handleiding?



Wie en wat willen we bereiken?

Wie:

- Bestuurders, beleidsmakers, beleidsadviseurs, partijen bij gebiedsprocessen in veenweiden
- Onderzoek en onderwijs kunnen profiteren

Wat:

- Kennisoverzicht
- Handleiding
- Intermediair